

Nu med bygglovsfria skyltar!

Skyltprogram

Nya skyltar och ljusanordningar i detaljplanerade områden (staden, större orter m.m.) kräver bygglov. Men det finns vissa undantag. Även större förändringar av befintliga skyltar är lovpliktiga. Följer du detta skyltprogram blir lovet enklare och billigare - och skylten bättre. Även skyltar som inte följer programmet kan få bygglov utan politiska beslut, men det kräver enskild handläggning och blir dyrare. Detta program för skyltning av butiker och verksamheter är en del av kvalitetsprogrammet för Centrala stan, men gäller i hela Skellefteå kommun. Programmet är antaget av kommunfullmäktige i november 2012.

Allmänna riktlinjer

Stadens centrum ska vara en färgglad och lockande plats, men även på landsbygden är skylten en viktig del i detta. Skylten är en del av stadsbilden och landskapet. Skyltens utformning, belysning och placering är en del i berättelsen om staden eller platsen och dess attraktion. Precis som en tom ljuslåda eller en övergiven gatupratare också talar sitt tydliga språk. Skylten informerar och vägleder besökaren, men bidrar också till att ge gaturummet karaktär. Skylten ska kopplas samman med byggnadens arkitektur och platsens karaktär. Färg, form och typsnitt ska fungera med dessa. Skylten kan vara modern utan att störa. En bra skylt fungerar bättre än flera dåliga. Skylten ska vara ett positivt tillskott till sin omgivning!

BELYSNING

Om skyltar inte lyser eller är belysta, är de obelysta. Belysning är en viktig del av skyltning, framför allt i norr där vi har mörkt under stor del av året. Däremot blir ingen glad av klumpiga ljuslådor med stora lysande ytor med kallt ljus (13). Friliggande bokstäver är effektfulla om de är formgivna med omsorg (11, 15). Vid belysning av skylt (14, 16) måste man tänka på närliggande bostäder, ljuset får inte blända någon.

BUDSKAP

Skylden ger ofta det första intrycket av verksamheten. Tydliga skyltar med hög kvalitet ger positiva signaler till eventuella kunder. Skyltens viktigaste budskap är företagsnamnet eller typen av verksamhet (ibland också varumärke). Innehållet får inte uppfattas som stötande. Tänk på att inte överskylda (18). Stava rätt och skriv ihop - ingen vill betala för din "kassa service".

PLACERING

Det finns oftast en naturlig plats för skylten på fasaden. Tänk på husets proportioner och var fönster och dörrar finns. Skyltningen bör koncentrera sig på entréerna. Undvik skyltar på tak (5). Flaggskyltar placeras gärna i samma höjd i hela kvarteret och kan med fördel ha liknande utförande. Varje fastighet bör samordna utformningen av sina skyltar. Skylten får inte utgöra en risk för förbipasserande människor eller fordon. Skyltar intill vägar får inte skymma eller på annat vis distrahera trafikanterna, se NÄRA VÄGAR OCH PÅ LANDSBYGDEN.

K-MÄRKTA HUS

Alla hus ska hanteras med varsamhet, men plan- och bygglagen kräver särskild varsamhet för särskilt värdefulla hus. Det går utmärkt att skylta även på k-märkta hus, bara man gör det rätt (16, 11, 22). Ta därför en dialog med våra arkitekter. K-märkta hus hittar du på www.skelleftea.se (sök efter "k-märkt").

Checklista för att din skylt ska följa programmet

Uppfyller din skylt **alla** riktlinjer nedan följer den skyltprogrammet och ska beviljas bygglov om ansökan består av **kompleta handlingar** (se VAD BEHÖVS I ANSÖKAN?). Följer skylten inte programmet kan den få bygglov ändå, men det kräver enskild handläggning.

Skylden är:

- utförd enligt **de allmänna riktlinjerna** (ovan) och **de särskilda bestämmelserna** (nästa sida)
- en **flaggskylt** (8, 16, 24), **fasadskylt** (11, 13, 14, 17, 22, 23) eller **orienteringstavla** (12)
- uppsatt med tillstånd från **fastighetsägaren** (huset och gatan)
- utförd enligt **godkända mått** (27) och placerad så att den tillåter **fri passage** under sig
- utförd med särskild hänsyn till **k-märkta hus**
- utförd enligt **bestämmelserna för tillgänglighet** (nästa sida)
- placerad **i anslutning till verksamheten**
- utförd i enlighet med **trafikkraven**, se NÄRA VÄGAR OCH PÅ LANDSBYGDEN
- fri från **stötande** innehåll
- utförd med **placering, färg, form och material** som fungerar bra med omgivningen.

Skylden är inte:

- en **vepa** (2) - om den inte är en **invigningsvepa** eller av allmänt intresse (nästa sida)
- en **plogskylt** (3) - för annat än samlade entréer
- fristående** (7, 9, 12, 26) - om inte särskilt skyltprogram för området finns
- fler än **en** flaggskylt (25) eller fasadskylt (26) per fasad
- placerad så att den täcker **fönster** eller blockerar **nödutgång**
- placerad på ett **tak** (5)
- placerad så att den skymmer **sikten** eller **annan skylt** (närmare annan skylt än sin egen bredd).

Känner du dig osäker? Fråga.

Särskilda bestämmelser

NÄRA VÄGAR OCH PÅ LANDSBYGDEN

Skytning utanför detaljplanerat område kräver inte bygglov. Men en skylt nära väg kan behöva tillstånd enligt lag med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skytning. Är skylten mindre än 50 meter från allmän väg (19) krävs tillstånd enligt vägagen. Tillstånd söker du hos länsstyrelsen. För skytning nära väg inom detaljplanerat område krävs alltid bygglov. Detta för att tekniska kontoret eller Trafikverket ska kunna ta ställning till trafiksäkerheten.

GATUPRATARE OCH VARUSTÄLL

Gatupratare (20) används för tillfälliga erbjudanden, inte för permanent skytning. Gatupratare och varuställ (21) på offentlig plats (gator och torg) kräver inte bygglov men markhyra och tillstånd enligt ordningslagen. Ansökan lämnas till polisen som kontaktar tekniska kontoret för yttrande. Tekniska kontoret har upprättat regler för utformning och placering av gatupratare och varuställ (se Skellefteå kommuns hemsida eller kontakta kommunens kundtjänst). Skellefteå Handel kan samordna ansökan och rekommendera lämpliga modeller.

VEPOR OCH BANDEROLLER

Vepor (2, 23) ska generellt undvikas, men kan i enstaka fall fungera bra. I samband med invigning av verksamhet kan tidsbegränsat lov ges för att hänga upp en större vepa i max fyra veckor. För vepa och banderoll kan undantag göras för särskilda tillfällen av intresse för allmänheten (jubileer, utställningar etc) (23). Banderoll kräver polistillstånd.

INDUSTRI- OCH HANDELSOMRÅDEN

Storskaliga miljöer tål och behöver lite mer skytning, men även här är en bra skylt bättre än flera dåliga. Större områden kan ha en stolpskylt (7) ute vid vägen, följt av en orienteringstavla (12) inne på området som visar vilka verksamheter som finns. Skytning bör koncentreras till entréer. Här kan en utstickande portomfattning ("storefront") fungera bra. Skytning på stortavlor (10) sker på därför avsedd yta på parkering eller fasad. För en del områden, som Östra Solbacken, gäller särskilda bestämmelser. Undantag kan göras för bl a matserveringar som är av allmänt intresse.

TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA

Enligt lag ska platser dit allmänheten har tillträde vara tillgängliga och användbara. Framkomlighet för rullstol innebär att även barnvagnar och rullatorer kan passera. Vattnrännan som finns på Nygatan används som ledstråk för synskadade och får inte blockeras. Tänk på god kontrastverkan för alla med nedsatt syn. Lysande skyltar är svårare att uppfatta än belysta. Belysning ska vara bländfri. Öppetider med punktskrift är bra för både kund och butik. Fristående skyltar och gatupratare ska ha avslutning nedåt (20) så en vit käpp kan "se" skylten.

Typ av skylt?

När du söker bygglov ska du ange typ av skylt. Med hjälp av bilderna 1-23 på förstasidan och beskrivningarna samt rutorna 24-26 här nedan kan du avgöra vad vi kallar den skylt du tänker dig.

1 Skyltskåp	11,15,17 Friliggande bokstäver
2 Fast vepa	12 Orienteringstavla
3 Plogskylt	13 Ljuslåda
4 Reklamflagga	14 Planskylt
5 Taksylt	16 Flaggskylt
6 Mobil vepa	19 Nära väg
7 Stolpskylt	20 Gatupratare
8 Flaggskylt	21 Varuställ
9 Reklampelare	22 Målning
10 Stortavla	23 Fasadvepa

FASADSKYL

Fasadskyltar kan göras på många sätt: målning (22), fristående bokstäver (11, 15), planskylt (14), plogskylt (3). Fasaden styr valet av skylt. På detaljrik fasad kan friliggande bokstäver fungera. På en slät, putsad går det måla direkt på fasaden. Plogskyltar används för att skylta större entréer till flera butiker. Skytning innanför fönster kräver inget bygglov.

24

FLAGGSKYL

Flaggskyltar (14) är utstickande eller hängande skyltar och ska vara lätta och graciösa. Fästena ska ägnas en extra tanke och anpassas till byggnaden. Flaggskyltar får inte hänga ner och sticka ut så att de är en fara för förbipasserande människor och fordon. Fasta vepor (2) som sticker ut ses som flaggskyltar.

25

FRISTÅENDE SKYL

Stolpskyltar eller pyloner (7) hör hemma i industri- och handelsområden. Skyltskåp (1) och orienteringstavlor (12) kräver tanke vid placering för att säkerställa fri sikt. Placering av reklampelare (9) och upplysta reklamtavlor på busskurer bedöms utifrån stadsbild och trafiksäkerhet. Flaggstång (4) kräver bygglov om den innehåller reklambudskap. Mobila vepor på stång (6) ses som gatupratare.

26

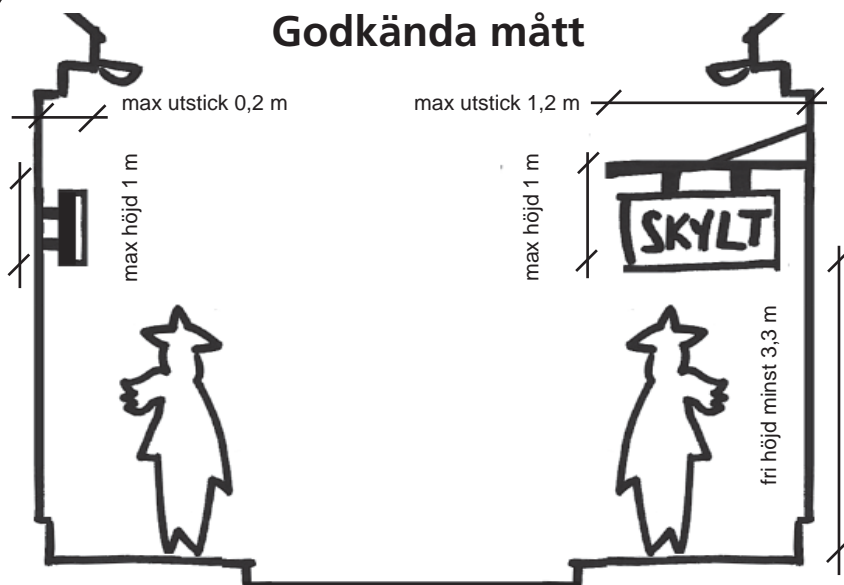
Vad behövs i bygglovsansökan?

En komplett ansökan (2 ex) innehåller:

- **Namn och kontaktuppgifter** på den som söker lovet.
- **Fastighetsägare** (om det inte är samma som ovan).
- **Fastighetsbeteckning** (ex. Skylten 4 eller Böle 1:20).
- **Typ av skylt** (exempelbilder 1-22) och **belysning** (lysande eller belyst).
- **Mått** på skylt (längd, bredd, höjd, utstick, avstånd till mark).
- **Fasadritningar** 1:100 eller **fotomontage** (2 exemplar).
- **Skalenlig ritning** (helst 1:10) (färglagd, 2 exemplar).

För stolpskyltar och skyltar som sitter på byggnader och kan påverka bärande konstruktioner, behövs det även en teknisk redovisning. På webben finns ansökningsblankett och skyltprogrammets checklista. En bygglovsansökan *behandlas när den är komplett*.

Godkända mått

Normen är 3,3 meter fri höjd mellan mark och skyltens underkant. Vissa delar av gatan i Centrala stan (med markvärme) kan klara sig med 2,5 meter men infarter och liknande kräver större höjd.

Fasadskyltar (24) sticker ut max 0,2 meter och flaggskyltar (25) 1,2 meter. Skyltar är max 1 meter höga (2 i handels- och industriområden). Utstickandeportomfattningar ("storefront") ska undvikas utanför handels- och industriområden, men bör där de förekommer också vara högst 0,2 m djupa.

27

Bygglovsbefriade skyltar

Följande skyltar kräver *inte* bygglov - om de följer skyltprogrammet och nedanstående:

- Fasadskylt (24) eller flaggskylt (25) **mindre** än 0,5 m², som *sitter på ett hus*. Max en per fasad, därefter krävs bygglov.
- En **befintlig skylt** som bara byter innehåll - om den är lika stor.
- En befintlig skylt som ändrar storlek med **max 10%** - om det är samma *typ av skylt* och *belysning*.
- **Skyltar inomhus** är inte lovpliktiga, men kan kräva andra tillstånd.
- En eller flera **byggskyltar** på max 15 m² ingår i bygglovet om de *under byggtiden* placeras *inom byggområdet* och svarar på frågorna *vem, vad och när*.
- Informationsskyltar på **återvinningsstationer** m.m.

Utanför skyltprogrammet

Skyltar som inte täcks av detta program bedöms ofta mer restriktivt och följer annan taxa. Det kan handla om:

- **Stortavlor** (12), **takskyltar** (5), **marknadsföringsytor** (10) och **reklampelare** (9)
- **Stolpskyltar** eller **pyloner** (7) kräver enskild handläggning.
- **Ljus- och färginstallationer** i reklamsyfte, sponsrade **gatumöbler** (soptunnor, bänkar), **reklam på fordon**, **ljudinstallationer** m.m.
- **Rörliga eller blinkande** reklamskyltar ska undvikas.
- Reklam på **uteserveringar** som följer kommunens uteserveringsprogram och finns på parasollers/markisers hängande delar eller dukfyllning i räcken.

BYGGLOV OCH RÅDGIVNING

Bygg- och miljökontoret
Trädgårdsgatan 7
931 31 Skellefteå
Kundtjänst: 0910-73 50 00
Företagare?
Ring 0910-73 50 00, tryck 5
www.skelleftea.se

SÄRSKILDA TILLSTÅND

Polisen
Strandgatan 47
Box 54
931 21 Skellefteå
0910-114 14

Länsstyrelsen
Storgatan 71B
901 86 Umeå
090-10 70 00

GATUPRATARE OCH SKYLTING

Skellefteå Handel
070-339 26 50
skellefteahandel@hotmail.se
www.svenskhandel.se

Ta gärna kontakt med en reklamfirma som kan utforma din skylt.